

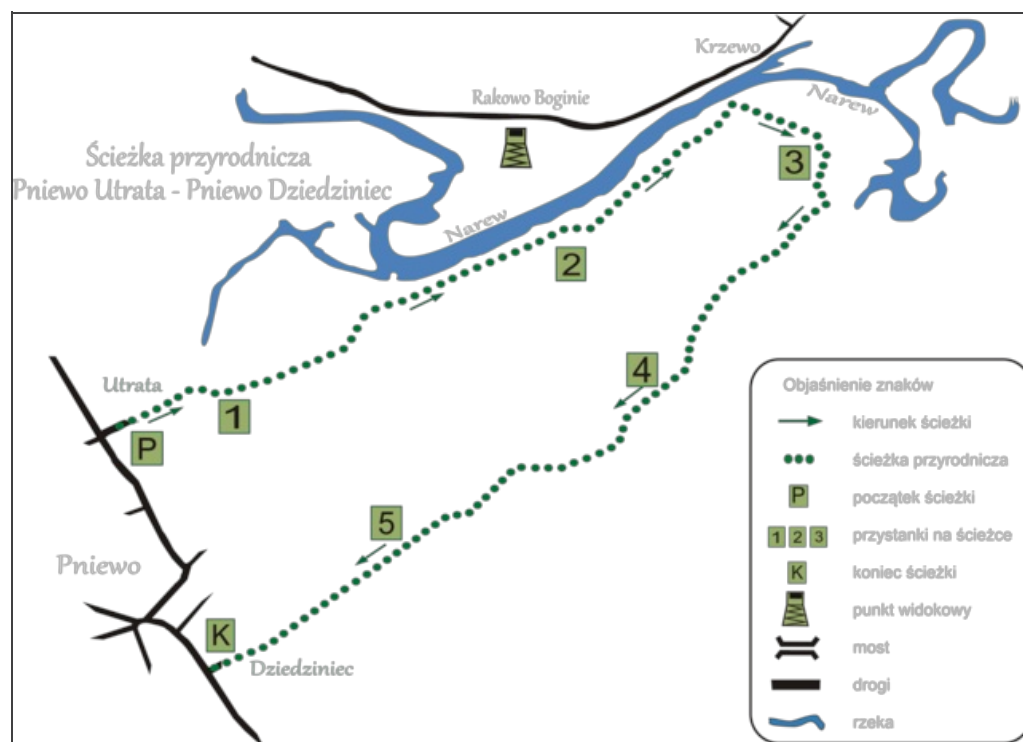
Ścieżka przyrodnicza - Pniewo Utrata - Pniewo Dziedzinec

Ścieżka przyrodnicza - Pniewo Utrata - Pniewo Dziedzinec

UWAGA: Ścieżka dostępna po ustąpieniu wiosennych rozlewisk

Zapraszamy wszystkich turystów oraz miłośników roślin i zwierząt na ścieżkę przyrodniczą Pniewo Utrata - Pniewo Dziedzinec. Położona jest ona w dolinie Narwi, na lewym brzegu rzeki. Ścieżka jest oznakowana tablicami poglądowymi. Jej długość wynosi 8 km. Atrakcyjność tego miejsca gwarantuje występowanie cennych gatunków ptaków i bogata roślinność wodna i łąkowa. Ze względu na wiosenne zalewy pokrywające w całości dno doliny na ścieżkę można wyruszyć pieszo, rowerem lub samochodem, ale dopiero po ustąpieniu rozlewisk.

Pniewo to duża wieś, w której zachowało się sporo starej, drewnianej zabudowy krytej strzechą. Nasza ścieżka rozpoczyna się na jej skraju między posesjami nr 12 i 14. Na początku drogi gruntowej, po prawej stronie, znajdują się zadrzewienia lasu olszowego, który porasta strefę brzeżną doliny. Nieco dalej po obu stronach rozciągają się łąki i pastwiska z licznymi skupieniami wierzb, olch, brzoź, dębów.

Po przejściu ok. 650 m, po lewej stronie znajdują się duże starorzecza o nazwie Jezioro Okno i Jezioro Tajno - **Przystanek 1**. Starorzecze czyli jezioro przyrzeczne, to naturalny zbiornik utworzony przez Narew będący fragmentem jej koryta i odcięty przez rzekę wałem przykorytowym od obecnego nurtu. Początkowo starorzecze ma sierpowaty kształt. Z czasem wypłyca się i zanika wskutek naturalnej sukcesji (zarastania) przez rośliny szuwarowe. Roślinność wodna, którą tu spotkamy to przede wszystkim gatunki chronione tj. grzybienie białe, grąźel żółty, a na pływaczach: żabiściek pływający, osoka aloesowata.

Wokół starorzeczy i w zabagnionych obniżeniach występują: skrzyp bagienny, oczeret jeziorny, manna mielec, mozga trzcinowata, szczaw lancetowaty, marek szerokolistny, przytulia błotna, rzepicha ziemnowodna i wiechlina błotna.

Idąc w kierunku przystanku drugiego dojdziemy do miejsca, które jest naturalnym szlakiem migracyjnym wielu gatunków ptaków przelatujących w okresie od marca do końca maja. **Przystanek 2.** Możemy obserwować tu liczne stada gęsi: gęgawy, zbożówki, białoczelnej, kaczek: krzyżówki, świstuna, rożeńca, cyranki, rdzawogłowej, gągoła, tracza bielaczka. Na wiosennych rozlewiskach spotkamy tokujące bataliony, bekasy i rycyki. Gniazdują tu czajki, rybitwy: czarne, białoskrzydłe, białowąse, zwyczajne, bociany czarne i białe.

Ogromną atrakcję turystyczno-ornitologiczną stanowią często spotykane tu bociany czarne, chętnie gniazdujące w koronach dębów i olch o szerokich i mocnych konarach oraz orliki krzykliwe, godzinami krążące nad olsami i otwartymi bagnami. Na uwagę zasługują również małe ptaki, których biologia jest niezwykle interesująca. Mieszka tu słynący z wykonania kunsztownego gniazda remiz, czy gniazdujący w wilgotnych zaroślach wierzbowych podrózniczek lub objęta ochroną gatunkową dzierzba gąsiorek, a także dudek i derkacz.

Idąc dalej w kierunku południowo - wschodnim dojdziemy do starorzecza Łopian.

Przystanek 3. Zbiornik ten został uznany za użytek ekologiczny i powołany dla zachowania w stanie nienaruszonym starorzecza Narwi oraz zespołów roślinności wodnej i szuwarowej. Posiada kształt podkowy o długości ok. 1200 m. Jego szerokość wynosi ok. 50- 60 m i niewiele różni od szerokości koryta rzeki Narew. W środkowym łuku starorzecze jest najgłębsze - ok. 4 m. Latem głębokość nie przekracza 1,5-2 m. Zwrócone ku rzece ramiona są zarośnięte roślinnością wodną i amfibiotyczną. Otoczenie zbiornika stanowi mozaika szuwarów, ziołorośli i ekstensywnie użytkowanych łąk. Na wilgotnych łąkach masowo występuje nasięźrzał pospolity, który jest pod ścisłą ochroną. Brzegi zbiornika miejscami porośnięte są dość szerokim pasmem szuwarów z przewagą manny mielec. Roślinność wodna o liściach pływających to grążel żółty i grzybienie białe, a miejscami osoka aloesowata. Roślinność zanurzona to rogatek sztywny, rdestnica połyskująca i przeszyta, włosienicznik krążkolistny, wywłócznik kłosowy, moczarka kanadyjska.

Miłośnicy ciszy i wędkowania znajdą tu „wyspę szczęścia”. Coroczne wylewy wiosenne oddziałują modyfikująco na cały zbiornik i poszczególne mikrośrodowiska. W zimie pod lodem starorzecza można spotkać liczne gatunki ryb: sandacza, szczupaka, okonia, płoć, jazia, krapia. Wiosną na starorzecze wpływają ciepłe wody rozlewiskowe tworząc dogodne środowisko do tarła leszczy, płoci, jazi, karasi, linów. W lecie zbiornik zmienia swoje właściwości. Odcięcie od koryta rzeki Narwi doprowadza do niewielkich deficytów tlenowych, które nie przeszkadzają linom, karpom, karasiom, piskorzom, szczupakom, wzdręgom i słonecznicom. Jesienią, kiedy rzeka przybiera, starorzecze jest ponownie zasilane świeżą, dotlenioną wodą i przybyłymi tu na zimowisko rybami.

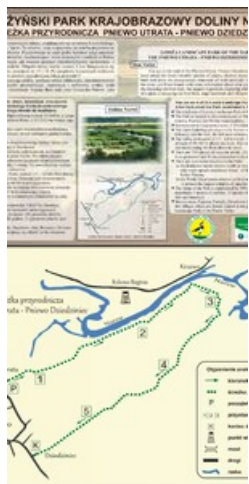
Przemierzając kolejne kilometry ścieżki przyrodniczej dotrzemy do miejsca, które otaczają pastwiska i ziołorośla stanowiące bazę pokarmową dla występujących tu łosi, jeleni, saren i dzików.

Przystanek 4. Wiosną całe ich grupy intensywnie żerują na młodych trawach i pędach. Często można spotkać łosie migrujące w różne miejsca doliny czy samce jeleni przemierzające duże odległości w poszukiwaniu łąki. Charakterystycznymi mieszkańcami Łomżyńskiego Parku są również roślinożerne sarny i dziki żyjące w stadach zwanych watahami. Liczne na tym obszarze wzniesienia, zakrzaczenia i nieduże partie podmokłego lasu olszowego tworzą bezpieczne ostoje tych gatunków w dolinie Narwi.

Przystanek 5 na naszej drodze to Uroczysko Pniewo - największy w tym regionie kompleks lasów łęgowych naturalnego pochodzenia o dużej wartości przyrodniczej. Znajdują tu dobre warunki bytowania i schronienia różne zwierzęta, między innymi łosie, jelenie, bobry, a z ptaków: puchacz i orlik krzykliwy. Wśród drapieżników od kilku lat obserwuje się stale bytującą w tym lesie parę wilków. Spotkać je można od marca do połowy grudnia. Wilki mają rozwinięty system komunikowania się przy pomocy mowy ciała, odgłosów oraz przy użyciu substancji chemicznych – feromonów i własnych odchodów (znakowanie). Żywią się głównie średniej i dużej wielkości ssakami kopytnymi (jelenie, dziki, sarny). Nie pogardzą mniejszymi zwierzętami czy padliną. W sprzyjających warunkach chętnie zjadają ryby.

W lasach tych, należących do Nadleśnictwa Łomża utworzono w 1990 roku rezerwat ścisły „Wielki Dział”. Zajmuje on powierzchnię 120,07 ha. W

Rezerwat powstał na terenie podmokłym, związanym z wiosennymi wylewami i całorocznymi wysiękami wody występującymi w Uroczysku Pniewo. Bogato rozwinięta na tym obszarze roślinność i brak możliwości wykorzystania tych terenów do celów rolniczych pozwoliło partyzantom Armii Krajowej, w czasie II wojny światowej, założyć tu swoją bazę. Dziś to miejsce upamiętnia ogromny dąb z wyrzeźbionym orłem w pniu i polską flagą.

[Kontakt z redakcją](#) [Drukuj](#) [PDF](#)

Dodana: 15 luty 2012 11:02

Zmodyfikowana: 1 marzec 2022 14:31